

**Перелік питань
для фахового вступного випробування
за освітньо-науковою програмою
спеціальність 032 «Історія та археологія»**

1. Первісна доба на території України.
2. Північне Причорномор'я у I тис. до н. е.
3. Давні слов'яни на території України.
4. Середньовічна держава Київська Русь.
5. Київська Русь і Візантійська імперія.
6. Виникнення козацтва і Запорізької Січі.
7. Кримське ханство в історії України.
8. Українські землі у складі Литви та Польщі (друга половина XIV – перша половина XVII ст.).
9. Берестейська та Ужгородська унії.
10. Українське книгодрукування і літописання XVI – XVIII ст.
11. Українська національна революція 1648-1676 рр.: історіографія проблеми.
12. Приєднання українських земель до Австрійської та Російської імперій у XVIII ст.
13. Україна періоду австрійських і російських реформ XIX ст.
14. Розвиток капіталізму в Україні у XIX ст.
15. Освіта і наука України XIX – початку XX ст.
16. Бойові дії на території України в 1914-1916 рр.
17. Україна у 1917-1921 рр.
18. Західноукраїнські землі у міжвоєнний період.
19. Голодомор і репресії в радянській Україні у 1930-х роках.
20. Україна у роки Другої світової війни.
21. Аграрна і промислова політика в УРСР у 1945-1991 рр.
22. Україна в умовах десталінізації (1956-1964 рр.)
23. Українські «шістдесятники» та «інакодумці».
24. Наростання застійних явищ в УРСР у 1965-1985 рр.
25. Україна і процес перебудови в СРСР.
26. Утвердження незалежної України на міжнародній арені.
27. Зовнішньополітична стратегія України від 1991 р. донині.
28. Українська діаспора у XXI ст.
29. Українські революції 1989-1991 рр., 2004 р., 2013-2014 рр.
30. Агресія Росії проти України з 2014 р. донині.
31. Поняття «Історія первісного суспільства». Хронологічні рамки. Загальна характеристика етапів розвитку.
32. Стародавній Єгипет: державність, суспільство, культура.
33. Особливості виникнення, форми та еволюція держави на Стародавньому Сході.

34. Поняття «історія античності» та «антична цивілізація». Спільні риси та особливості у розвитку цивілізацій Давнього Сходу та античної греко-римської цивілізації.
35. Грецька цивілізація. Особливості полісного устрою.
36. Утворення Середземноморської Римської держави (VI – I ст. до н.е.). Еволюція Римської імперії та ідеології. Принципат. Домінат.
37. Візантійська імперія та її внесок у світову цивілізацію (політика, релігія, культура).
38. Велике переселення народів та утворення варварських королівств. Виникнення Франкської держави.
39. Західноєвропейське суспільство в епоху хрестових походів: державність і міське життя.
40. Процеси феодалізації та централізації в країнах Європи XI-XV ст.
41. Християнізація Європи. Середньовічні ересі. Інквізиція. Католицькі ордени. Конфронтація між Західною та Східною Церквами.
42. Культура і церква в середньовічній Європі.
43. Слов'янські народи Центральної та Південно-Східної Європи в добу середньовіччя. Боротьба проти турецької експансії.
44. Османська імперія як етно-політичний і суспільно-господарський феномен: зародження, етапи еволюції, причини краху.
45. Цивілізації доколумбової Америки.
46. Великі географічні відкриття і виникнення колоніальної системи.
47. Відродження як історико-культурний феномен.
48. Реформація і контрреформація у Європі, їх наслідки.
49. Англійська буржуазна революція середини XVII ст.: причини, хід та наслідки.
50. Священна Римська імперія і династія Габсбургів.
51. Війна за незалежність та становлення державності США.
52. Громадянська війна та період Реконструкції в США: передумови, хід, наслідки. Авраам Лінкольн.
53. Епоха абсолютизму в Європі та її історичне значення.
54. Особливості розвитку країн Європи та Америки у другій пол. XVII-XVIII ст. «Освічений абсолютизм».
55. Перетворення Росії в абсолютну монархію. Основні особливості Російської імперії.
56. Велика Французька революція. Війни наполеонівської Франції в період імперії (1804 – 1814 рр.).
57. Народи Європи в період французької революції кінця XVIII ст. та наполеонівський війн.
58. Віденський конгрес і його ухвали. Революції 20-30-х рр. XIX ст. в Європі: причини, завдання, особливості та результати.
59. Об'єднання Німеччини «залізом і кров'ю». Отто фон Бісмарк.
60. Завершальний етап Рісорджіменто. Об'єднання Італії.
61. Трансформація Австрійської імперії в дуалістичну Австро-Угорську монархію. Реформи 60-70-х рр. XIX ст.

62. Капіталізм як специфічне явище Європи. Промислова революція та перехід до індустріального суспільства у провідних країнах Заходу наприкінці XIX – на початку XX ст.
63. Реакція традиційного Сходу на колоніалізм: національно-визвольна боротьба і вестернізація.
64. Східне питання та загострення суперечностей між європейськими державами у XIX ст.
65. Перша світова війна: передумови, перебіг бойових дій, наслідки. Історіографія питання.
66. Лютнева революція в Росії та альтернативи розвитку в 1917 р. Встановлення більшовицької диктатури. Громадянська війна та перемога більшовизму.
67. Версальсько-Вашингтонська система договорів: створення, зміст, історичні наслідки.
68. Історія Сполучених Штатів Америки в 1918-1939 рр. «Новий курс» Рузвельта.
69. Західноєвропейські демократії: Велика Британія та Франція (1918-1939 рр.).
70. Тоталітарні та авторитарні режими міжвоєнної Європи: порівняльна характеристика.
71. Встановлення та головні риси нацистської диктатури А.Гітлера в Німеччині.
72. Встановлення та головні риси фашистської диктатури Б.Муссоліні в Італії.
73. Іспанія між двома світовими війнами. Громадянська війна 1936-1939 рр. та її наслідки.
74. Країни Центрально-Східної Європи від 1918 р. – до початку XXI ст. (порівняльна характеристика).
75. Друга світова війна: причини, хід та наслідки. Історіографія питання.
76. Ялтинсько-Потсдамська система повоєнного устрою світу: створення, зміст, історичні наслідки.
77. Експорт сталінізму в країни Центральної та Південно-Східної Європи після Другої світової війни: причини, шляхи та наслідки.
78. «Холодна війна» як третій світовий конфлікт XX ст.: причини, хід та наслідки.
79. Держави Азії та Африки у «холодній війні»: в'єтнамська та корейська війни.
80. Історія Сполучених Штатів Америки від 1945 р. – до нині: загальна характеристика.
81. Західноєвропейські демократії: Велика Британія та Франція (1945 р. – початок XXI ст.).
82. Проблеми політичного та соціально-економічного розвитку Німеччини з 1945 р. – до початку XXI ст.
83. Спроби реформування тоталітарно-комуністичних систем в Центрально-Східній Європі в 50-80-х роках XX ст.

84. „Оксамитові” революції у 1989-1990 рр. в країнах Центральної і Південно-Східної Європи, їх наслідки.
85. Європейський Союз та його роль у сучасному світі.
86. Російська Федерація та країни пострадянського простору (від 1991 р.).
87. Об'єднання Німеччини, розпад СРСР та їх вплив на розвиток міжнародних процесів кінця ХХ – початку ХХІ ст.
88. Постсоціалістичні країни та їх взаємовідносини з НАТО та Європейським Союзом наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст.
89. Теракти 11 вересня 2001 р. у США. «Хрестовий похід» проти тероризму. Війна в Афганістані та Іраку.
90. Найважливіші досягнення науки у ХХ – на початку ХХІ ст. Роль науки у розв'язанні глобальних проблем сучасності.